

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 6Co/471/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3815202138
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 12. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ing. Miroslav Mand'ák
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2018:3815202138.2

Uznesenie

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Ing. Miroslava Mand'áka a členiek Mgr. Stanislavy Kollárovej a JUDr. Ivety Sopkovej v právnej veci žalobcu: I. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom K. L. E. XXX, XXX XX K. L. E., zast. JUDr. Ireneuszom Piotrom Giebelom, advokátom so sídlom Sladovnícka 22 , 917 01 Trnava proti žalovanému: I. E., nar. XX.XX.XXXX, bytom O. B. XXX, XXX XX O. B., zast. JUDr. Milanom Sobotom, advokátom so sídlom Hlavná 659, 972 26 Nitrianske Rudno, o zaplatenie 2.810,94 eur s príslušenstvom, na odvolanie žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Prievidza zo dňa 01. augusta 2017, č. k. 9C/63/2015-191, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie **z r u š u j e** a vec mu **v r a c i a** na ďalšie konanie.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie výrokom I. uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi do troch dní odo dňa právoplatnosti rozsudku sumu 2.810,94,- eur s úrokom z omeškania vo výške 5,05% ročne zo sumy 2.810,94,- eur od 16.09.2014 do zaplatenia. Výrokom II. vo zvyšnej časti žalobu zamietol a výrokom III. žalobcovi a štátu priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%.

2. V odôvodnení uviedol, že žalobca so žalovaným uzavrel dohodu o urovaní, v ktorej sa žalovaný zaviazal splácať svoj dlh 2740 ,- eur so zákonným úrokom z omeškania 5,25 % zo sumy 2740 ,- eur od 16. 2. 2014 do 15.8.2014, teda 2810,94 eur pravidelne v mesačných splátkach po 500 EUR , vždy do 15. dňa v mesiaci počnúc mesiacom 2014 až do zaplatenia. Žalovaný svoju povinnosť nesplnil, dlžnú sumu neuhradil. Podľa článku IV bod 4 dohody sa stáva zročným celý dlh neuhradením čo i len jednej splátky. Dlžníkovi vzniká povinnosť vrátiť dlh najneskôr do dňa splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky, spolu s úrokom z omeškania 0,05% za každý začatý deň omeškania. Tiež požaduje náhradu notárskeho poplatku za osvedčenie správnosti fotokópie dohody o urovaní pre účely tohto konania vo výške 3,37 eur.

3. D. G. Y., potvrdil, že dlžná suma žalovanému vznikla tak, že mali spoločné bývanie v Rakúsku. Bývali tam spolu so žalobcom, potom sa k nim pridala pani E.. Po čase sa pani B. presťahovala, našiel si iné bývanie. Toto bývanie ostalo jemu a E.. Zhruba po dobu troch mesiacov sa neplatilo nájomné, preto sa zrušila zmluva a vznikla veľká dlžná čiastka. Pani B. celú tú čiastku uhradila, urobila s nimi dohodu, aby sa mu peniaze vrátili, vo forme pôžičky. On svoju čiastku splatil - presne sumu uviesť nevie, zhruba 2000-3000 eur. Pani E. svoju čiastku nesplátil, preto vznikol tento spor. Pri tej pôžičkovej zmluve bol prítomný, keď sa podpisovala E. zmluva a tiež E. bol prítomný, keď sa podpisovala jeho zmluva. Bolo to napísané na jednej strane. Presne nevie uviesť, ako to vyzeralo. Pokiaľ ide o výšku tej sumy, ktorú žalobcovi zaplatil, bolo to podložené súdnym potvrdením, ako aj majiteľom činžiaku. Mal aj papier od banky, že to zaplatil. Po odchode žalobcu neplatili nájomné, ešte tam bývali zhruba tri mesiace, podľa neho neodšli naraz, ale už to nevie presne. V Rakúsku, to vymáhali to aj od neho, ale on sa súdu nezúčastnil a zaplatil to výlučne žalobca. Pokiaľ bývali spoločne so žalobcom, úhrady robil on, oni sa mu na to skladali. Dohodli sa so žalobcom, že podližnosti z bytu budú splácané vo forme pôžičky.

4. Svedok - C. T. uviedol, že išli za žalobcom s papierom, ktorý podpisoval žalovaný. Nevie, čo bol napísané na papieri, už si to nepamätá všetko. Bolo tam napísané, že žalovaný visí žalobcovi peniaze. Išli do Rudnianskej Lehoty, kde našli žalovaného, sadli si do krčmy, tam podpísal papiere. Sedeli za stolom - on, žalobca a žalovaný. Bolo to dávno, dokonca sa mu zdá, že tam aj on niečo podpisoval, že tam pri tom bol. Žalovaný si čítal dohodu v krčme.

5. Súd prvej inštancie po vykonanom dokazovaní zistil, že žalobca a žalovaný uzavreli dňa 15.8.2014 dohodu o urovaní. Podľa článku I. ju uzavreli za účelom urovnania sporných práv a povinností vyplývajúcich zo zmluvy o pôžičke zo dňa 10.10.2013 na sumu 2740 eur, ktorá bola následne uznaná písomným uznaním záväzku zo dňa 30.1.2014. V článku II., bod 1. je uvedené, že na základe ústnej zmluvy o pôžičke zo dňa 10.10.2013 požičal veriteľ dlžníkovi sumu vo výške 2740,- eur. Následne podľa bodu 2. tohto článku bola táto pôžička uznaná písomným uznaním záväzku zo dňa 30.1.2014, ktorým dlžník čo do dôvodu a výšky uznal svoj dlh a zaviazal sa tento splácať sumou 500 EUR mesačne do 15. dňa v mesiaci počnúc mesiacom 2014 až do zaplatenia. Podľa článku IV bod 4 dohody sa stáva ročným celý dlh neuhradením čo i len jednej splátky. Dlžníkovi vzniká povinnosť vrátiť dlh najneskôr do dňa splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky, spolu s úrokom z omeškania 0,05% za každý začatý deň omeškania. Predmetom dohody je upraviť práva a povinnosti zmluvných strán pri urovaní nárokov vyplývajúcich z ústnej zmluvy o pôžičke z 10.10.2014. Dohodu podpísali obidve strany 15.8.2014. Podľa uznania záväzku žalovaným z 30.1.2014 žalovaný uznal čo do dôvodu a výšky svoj dlh voči veriteľovi -žalobcovi, v celkovej sume 2740 eur, ktorý vznikol z titulu ústnej pôžičky zo dňa 10.10.2013, ktorú sa zaviazal splácať sumou 500 eur mesačne do 15-teho dňa v mesiaci počnúc februárom 2014 do splatenia dlžnej sumy.

6. Na základe takto vykonaných dôkazov súd zistil tento skutkový stav: Žalobca a žalovaný spolu v minulosti bývali v Rakúsku v byte, v ktorom následne býval sám žalovaný s p. Y.. Tieto skutočnosti neboli sporné. Žalovaný býval v byte po dobu troch mesiacov, kedy sa neplatilo nájomné, preto sa zrušila zmluva a vznikol žalovanému a Y. dlh, čo potvrdil žalobca a svedok Y.. Žalovaný popieral, že podpísal Dohodu o urovaní ako aj uznanie dlhu, hoci tieto okolnosti potvrdil okrem žalobcu aj svedok Y. a T.. Vzhľadom na túto spornosť súd pribral do konania znalca z odboru grafológie, ktorý potvrdil, pravosť podpisu žalovaného na dohode o urovaní.

7. Vec právne posúdil podľa § 585 ods. 1, § 586 ods. 1, 2, § 587, § 451 ods. 1, 2, 454 Občianskeho zákonníka.

8. Súd prvej inštancie mal za preukázané, že žalobca a žalovaný spolu v minulosti bývali v Rakúsku v byte, v ktorom následne býval sám žalovaný s p. Y.. Žalovaný býval v byte po dobu troch mesiacov, kedy sa neplatilo nájomné, preto sa zrušila zmluva a vznikla veľká dlžná čiastka, čo potvrdil žalobca a svedok Y.. Žalovaný popieral, že podpísal Dohodu o urovaní ako aj uznanie dlhu, hoci tieto okolnosti potvrdil okrem žalobcu aj svedok Y. a T.. Vzhľadom na túto spornosť súd pribral do konania znalca z odboru grafológie, ktorý potvrdil pravosť podpisu žalovaného na dohode o urovaní. Súd považoval za preukázané, že z titulu užívania bytu, ktorý mal v nájme žalobca, bez úhrady nájomného a súvisiacich nákladov s užívaním bytu vzniklo na strane žalovaného bezdôvodné obohatenie, teda mu vznikla povinnosť plniť žalobcovi, ktorý za neho hradil to, čo mal hradiť sám. Preto súd považoval obranu žalovaného, že dlžoba mu na platení nájomného nevznikla vyvrátenú výpoveďou svedka Y. a tiež faktom, že žalovaný uvedenú dohodu vôbec podpísal, čo potvrdzuje okrem znaleckého posudku aj svedok T.. Žalovaný nemal žiadny dôvod podpisovať takúto dohodu o urovaní, keby nemal nesplatený záväzok v uvedenej výške voči žalobcovi. Pokiaľ je v dohode uvádzaná zmluva o pôžičke a pôžička ako taká poskytnutá nebola, nespôsobuje to neplatnosť Dohody o urovaní v zmysle ustanovení § 586 ods.2 Občianskeho zákonníka, pretože záväzok žalovaného preukázateľne v čase podpisu dohody existoval a teda žalobca bol pri spisovaní dohody dobromyseľný. Z týchto dôvodov súd považoval žalobu za dôvodnú a v tejto časti jej vyhovel. Pokiaľ uplatňoval žalobca sumu vo výške 3,37 eur ako náhradu notárskeho poplatku za osvedčenie správnosti fotokópie Dohody o urovaní zo dňa 15.8.2014, v tejto časti súd žalobu zamietol, pretože predloženie overenej kópie Dohody nie je podmienkou súdneho konania, stačí súdu predložiť originál dohody v priebehu konania.

9. O náhrade trov konania rozhodol súd prvej inštancie podľa § 255 ods.1,2 Civilného sporového poriadku, podľa ktorého súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru úspechu vo veci. Žalobca

bol v celom rozsahu úspešný, preto mu súd náhradu trov konania priznal v celom rozsahu. Tiež ho z tohto dôvodu zaviazal i k náhrade trov konania štátu, vzniknutých znaleckým dokazovaním, v celom rozsahu.

10. Proti tomuto rozhodnutiu podal žalovaný v zákonnej lehote odvolanie . Namietal, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Žalobca uplatnené nároky skutkovo a právne odôvodnil výlučne dohodou o urovaní zo dňa 15.8.2014, pričom predmetom a účelom dohody je urovanie nárokov vyplývajúcich z ústnej zmluvy o pôžičke zo dňa 10.10.2013 na sumu 2.740,- eur. Z obsahu dohody o urovaní vyplýva, že urovanie sa týka výlučne len právneho vzťahu vyplývajúceho z ústnej zmluvy o pôžičke zo dňa 10.10.2013. V priebehu konania však bolo preukázané, že medzi účastníkmi nedošlo dňa 10.10.2013 k vzniku platnej zmluvy o pôžičke . Ide o reálnu zmluvu a k jej vzniku zákon požaduje i skutočné odovzdanie predmetu pôžičky veriteľom dlžníkovi. Pokiaľ k reálnemu odovzdaniu peňazí nedôjde, medzi zmluvnými stranami právny vzťah z pôžičky nevznikne. Zmluva o pôžičke je absolútne neplatný právny úkon. Dohodou o urovaní si účastníci záväzkového právneho vzťahu odstraňujú spornosť vzájomných práv a nahrádzajú novými, t.j. doterajší záväzok zaniká a je nahradený novým. V dohode o urovaní sa urovnávajú práva a povinnosti z ústnej zmluvy o pôžičke, ku ktorej platnému uzavretiu nikdy nedošlo. Súd prvej inštancie sa dostatočne nevysporiadal s otázkou platnosti tohto právneho úkonu . Zmluva o pôžičke zo dňa 10.10.2013 je priamo zo zákona absolútne neplatným právny úkonom a neplatným právny úkonom je aj dohoda o urovaní . V priebehu konania žalobca zmenil svoju právnu a skutkovú argumentáciu, keď od žalovaného požadoval náhradu nákladov , ktoré mu vznikli z titulu užívania bytu v Rakúsku v roku 2012. Súd prvej inštancie tento nárok posúdil ako prípadné bezdôvodné obohatenie , pričom bližšie sa okolnosťami vzniku nezaoberal a na preukázanie zodpovednosti žalovaného za vznik bezdôvodného obohatenia a preukázanie výšky neboli vykonávané dôkazy. Rovnako sa súd nezaoberal vznesenou námietkou premĺčania. Bezdôvodné obohatenie malo vzniknúť v roku 2012 a žaloba bola podaná na súd dňa 17.02.2015. Zistený skutkový stav pre vydanie rozhodnutia je však nepostačujúci. Súčasne nie je možné priznať žalobcovi uplatnené úroky z úrokov z omeškania . O náhrade trov konania mal súd rozhodnúť v zmysle ust. § 150 ods. 1 O.s.p. a § 257 CSP. Navrhol, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie zamietol a žalobcovi náhradu trov konania nepriznal.

11. Žalobca v písomne podanom vyjadrení k odvolaniu žalovaného uviedol, že odvolanie je účelové, v snahe zbaviť sa plnenia na základe stranami sporu uzavretej Dohody o urovaní, ktorú žalovaný podpísal. Sú naplnené všetky zákonné podmienky ust. § 585 a nasl. Občianskeho zákonníka. Súd prvej inštancie riadne vykonal dôkazy a zistil skutkový stav veci a dospel k správne právne posúdeniu veci. Dohodou o urovaní sa zo záväzkového vzťahu strán odstraňuje to , čo je medzi nimi sporné. Žalovaný by nemal dôvod podpisovať dohodu o urovaní, keby nemal nesplnený záväzok v uvedenej výške voči žalobcovi . Pokiaľ je v dohode uvedená zmluva o pôžičke a pôžička poskytnutá nebola , nespôsobuje to neplatnosť dohody o urovaní, pretože záväzok žalovaného preukázateľne v čase podpisu dohody existoval, a teda žalobca bol pri podpísaní dohody dobromyseľný . Žalobca si správne uplatnil výšku úroku z omeškania 5.05%. Žalovaný zavádzal súd, keď uviedol, že dohodu o urovaní nepodpísal, pričom toto tvrdenie bolo vyvrátené znaleckým posudkom. Medzi žalobcom a žalovaným došlo k riadnemu uzavretiu dohody o urovaní, v zmysle ktorej žalovaný dohodu uzavrel na základe svojej slobodnej a vážnej vôle, čo potvrdil svojim podpisom. Je bezpredmetné zaoberať sa predchádzajúcim záväzkom. Žiadal, aby odvolací súd napadnutý rozsudok potvrdil a žalovaného zaviazal na náhradu trov odvolacieho konania.

12. Žalovaný v písomne podanej replike uviedol, že trvá na dôvodnosti podania odvolania . Z ust. § 585 ods. 1 Občianskeho zákonníka vyplýva, že dohoda o urovaní je dohoda účastníkov záväzkového právneho vzťahu , pričom veriteľ je povinný preukázať dôvod záväzku. Skutočnosť, či žalovaný dohodu o urovaní podpísal alebo nepodpísal nie je v tomto konaní rozhodujúca. V dohode však absentujú podstatné náležitosti , pričom žalobca mal preukázať skutočnú spornosť alebo pochybnosť pôvodných záväzkov. Poukázal na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6 Cdo/313/2012. V preskúmvanej veci nebolo preukázané, či a v čom spočívala spornosť alebo pochybnosť záväzkov medzi účastníkmi. Súd prvej inštancie sa nevysporiadal s významnými argumentmi žalovaného, že dohodu považuje za neplatnú pre nesplnenie hmotnoprávných podmienok podľa § 585 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Zodpovednosť žalovaného za porušenie zmluvných podmienok zo strany žalovaného nemala byť v dohode uvedená, keďže nemožno porušiť povinnosti zo zmluvy, ktorá

nevznikla. Čl. VI. dohody predstavuje privátnu nováciu, t.j. nahradenie záväzku novým záväzkom ako dohodu o urovaní. Skutočným cieľom dohody o urovaní bolo využiť formu dohody na to, aby sa dlh žalovaného odpútal od pôvodného záväzkového vzťahu. V preskúmvanej veci nebola zistená existujúca spornosť záväzkov, ktoré sa mali dohodou o rovaní nahradiť. Ide o neplatný právny úkon v zmysle ust. § 39 Občianskeho zákonníka, ktorý svojím účelom obchádza zákon. Plnenie poskytnuté žalobcom mohol žalobca posudzovať ako plnenie bez právneho dôvodu v zmysle ust. § 451 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka, pričom tento nárok sa v zmysle § 107 ods. 1 Občianskeho zákonníka premlčí za dva roky odo dňa, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil.

13. Žalobca v písomne podanej duplike uviedol, že dohodu o urovaní uzatvorili strany sporu dobrovoľne, vážne, dobromyseľne pre odstránenie spornosti práva v zmysle ust. § 585 Občianskeho zákonníka. Pokiaľ žalovaný poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 6Cdo/313/2012, na daný prípad nie je možné ho aplikovať, nakoľko v danom spore bola dohoda o urovaní uzatvorená až po právoplatnom rozhodnutí o spornom práve. Dohoda o urovaní upravená v §§ 585-587 Občianskeho zákonníka je dohoda účastníkov záväzkového právneho vzťahu, ktorou odstraňujú spornosť alebo pochybnosť vzájomných práv a povinností tým, že ich rušia a nahrádzajú ich novými a to za účelom odstránenie neistoty / 6 Cdo 313/2012, 6 Cdo 314/2012, 6 Cdo 315/2012/. V spornej veci nie je úlohou súdu skúmať spornosť alebo pochybnosť, nakoľko strany sporu o jej existencii vedeli. Ak by však súd skúmal dôvod vzniku predmetnej dohody nastolil by stav, v ktorom by dohoda nemala zmysel a stala by sa obsolentným ustanovením. Je bezpredmetné zaoberať sa predchádzajúcim záväzkom, resp. predchádzajúcimi spornými právami a povinnosťami medzi stranami.

14. Krajský súd v Trenčíne, ako odvolací súd, preskúmal vec podľa § 379, § 380 Civilného sporového poriadku (zák. č. 160/2015 Z. z.), ďalej len CSP bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP a dospel k záveru, že je potrebné napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie.

15. V zmysle § 378 ods. 1 CSP na konanie na odvolacom súde sa primerane použijú ustanovenia o konaní pred súdom prvej inštancie, ak tento zákon neustanovuje inak.

16. Odvolací súd je v zásade viazaný rozsahom odvolania (§ 379 CSP) a odvolacími dôvodmi (§ 380 ods. 1 CSP).

17. Podľa ust. § 389 ods. 1 písm. a) CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zruší, len ak neboli splnené procesné podmienky, a podľa písm. b) ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, ak tento nedostatok nemožno napraviť v konaní pred odvolacím súdom, c) súd prvej inštancie v dôsledku nesprávneho právneho posúdenia veci nevykonal navrhované dôkazy, ak nie je účelné doplniť dokazovanie na odvolacom súde.

18. Žalovaný v odvolaní namietal odvolacie dôvody, spočívajúce v nesprávnom právnom posúdení veci, v nedostatočnom zistení skutkového stavu a zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené (§ 365 ods. 1 písm. f/, g/ a h/ CSP).

19. Podstata odvolacieho dôvodu vyplývajúceho z ust. § 365 ods. 1 písm. f/ CSP (súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam) spočíva v nesprávnom postupe súdu prvej inštancie pri hodnotení výsledkov dokazovania dôsledkom čoho je, že súd berie do úvahy skutočnosti, ktoré z dôkazov nevyplývajú, alebo neboli účastníkmi prednesené, prípadne neprihliada na skutočnosti, ktoré boli preukázané, alebo vyplývajú z prednesov účastníkov. Nesprávne skutkové zistenia môžu byť aj výsledkom logických rozporov pri hodnotení dôkazov s osobitným zreteľom na závažnosť, zákonnosť a pravdivosť získaných poznatkov.

20. Právnym posúdením v zmysle odvolacieho dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. h/ CSP je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a na zistený skutkový stav aplikuje konkrétnu právnu normu. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny

predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

21. Súd prvej inštancie na podklade vykonaného dokazovania dospel k záveru, že žalobca a žalovaný bývali spolu v Rakúsku v byte. Po odchode žalobcu z bytu, žalovaný neuhrádzal nájomné a náklady spojené s užívaním bytu, čím došlo na strane žalovaného k bezdôvodnému obohateniu. Žalovaný nemal dôvod podpisovať dohodu o urovnaní, keby nemal nesplatený záväzok voči žalobcovi. Zmluva o pôžičke uvedená v dohode o urovnaní nespôsobuje neplatnosť dohody, pretože záväzok žalovaného preukázateľne v čase podpisu dohody existoval a žalobca bol pri podpise dobromyseľný. Súd prvej inštancie sumu vo výške 3,37,- eur ako náhradu notárskeho poplatku za osvedčenie správnosti fotokópie Dohody o urovnaní žalobcovi nepriznal, nakoľko predloženie overenej kópie Dohody o urovnaní nie je podmienkou súdneho konania, stačí predloženie originálu dohody v priebehu konania.

22. Podľa § 100 ods. 1 Obč. zák. právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110). Na premlčanie súd prihliadne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

23. Podľa § 107 ods. 1 Obč. zák. právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia sa premlčí za dva roky odo dňa, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil.

24. Podľa § 107 ods. 2 Obč. zák. najneskôr sa právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia premlčí za tri roky a ak ide o úmyselné bezdôvodné obohatenie, za desať rokov odo dňa, keď k nemu došlo.

25. Podľa § 585 ods. 1 Občianskeho zákonníka, dohodou o urovnaní môžu účastníci upraviť práva medzi nimi sporné alebo pochybné. Dohoda, ktorou majú byť medzi účastníkmi upravené všetky práva, sa netýka práv, na ktoré účastník nemohol pomýšľať.

26. Z uvedeného zákonného znenia vyplýva, že účastníci urovnania riešia vzájomnú spornosť alebo pochybnosť svojich záväzkov tým, že vzájomné práva a povinnosti upravujú a nahradia novými. Doterajší záväzok tak zaniká a je nahradený novým záväzkom, ktorý vyplýva z urovnania. Urovanie sa môže týkať len niektorých vzájomných práv a povinností, s ktorými neboli účastníci v zhode, ale tiež celého záväzku, alebo všetkých doterajších záväzkov medzi účastníkmi/ generálne urovanie/, ale s výnimkou tých práv a povinností, na ktoré niektorý z účastníkov nemohol pomýšľať v dobe, kedy bola zmluva o urovnaní uzavretá. Táto dohoda o urovnaní však musí spĺňať aj základné zákonné požiadavky na právne úkony z hľadiska ich platnosti. To znamená, že jej obsahom nemôže byť právo, ktoré má vzniknúť v budúcnosti.

27. Podľa § 220 ods.2 CSP v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa žalobca domáhal, aké skutočnosti tvrdil, aké dôkazy označil, aké prostriedky procesného útoku použil, ako sa vo veci vyjadril žalovaný a aké prostriedky procesnej obrany použil. Súd jasne a výstižne vysvetlí, ako posúdil podstatné skutkové tvrdenia a právne argumenty strán, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, ktoré dôkazy vykonal, z ktorých dôkazov vychádzal a ako ich vyhodnotil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil, prípadne odkáže na ustálenú rozhodovaciu prax. Súd dbá, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

28. Z cit. ust. vyplýva, že súd prvej inštancie je povinný v odôvodnení uviesť, ktoré skutočnosti (skutkové zistenia) boli dokazovaním, zhodnými tvrdeniami účastníkov alebo iným zák. predpísaným spôsobom - podľa jeho názoru - preukázané a ktoré nie, príp. tiež, ktoré z nich sú pre rozhodnutie veci bezvýznamné. Pri každej jednotlivej, preukázanej i nepreukázanej, skutočnosti (skutkovom zistení) musí stručne a jasne uviesť, ako k tomuto záveru dospel, teda z akých dôkazov - podľa jeho názoru - záver vyplýva, ako tieto dôkazy podľa § 191 - 194 CSP hodnotil, a to najmä vtedy, ak šlo o dôkazy protichodné, a prečo nevyhovel všetkým návrhom účastníkov na vykonanie dôkazov, pričom svoj výklad musí prispôbiť konkrétnym okolnostiam prejednávanej veci, najmä rozsahu dokazovania, zložitosti zisťovania skutkového stavu veci, množstvu návrhov účastníkov na vykonanie dôkazov a p. a uviesť ho tak, aby jeho závery o rozhodujúcich skutočnostiach (skutkových zisteniach) neboli pre nezrozumiteľnosť alebo nedostatok dôvodov nepreskúmateľné. Jednotlivé preukázané skutočnosti (skutkové zistenia) je

potrebné premietnuť do záverov o skutkovom stave veci (do tzv. skutkovej vety), ktorý stručne a výstižne vyjadruje skutkový stav veci (§ 215 CSP) a ktorý je rozhodujúci pre právne posúdenie. Posúdením veci po právnej stránke treba pritom rozumieť výklad o tom, z ktorých ust. zák. alebo iného právneho predpisu vychádzal (prečo pod tieto ust. podradil zistený skutkový stav) a ako ho príp. vyložil, a výklad o tom, aké majú účastníci na základe zisteného skutkového stavu podľa týchto ust. vo vzťahu k predmetu konania práva a povinnosti a ako bola preto vec rozhodnutá. Prakticky nepreskúmateľný je preto rozsudok, v ktorom nie sú vysvetlené prípadné rozpory medzi konkrétnymi dôkazmi, na základe ktorých sa to ktoré skutkové zistenie robí. Podľa ustálenej súdnej praxe rozhodnutie nie je preskúmateľné predovšetkým v prípade, že z jeho odôvodnenia nevyplýva vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami pri hodnotení dôkazov na strane jednej a právnymi závermi na strane druhej, resp., keď sú právne závery v extrémnom nesúlade s vykonanými skutkovými zisteniami alebo z nich v žiadnej možnej interpretácii odôvodnenia nevyplývajú.

29. Pre účastníka konania, v ktorom bolo vydané nepreskúmateľné rozhodnutie to znamená odňatie jeho možnosti konať pred súdom, lebo mu neumožňuje - ak s rozhodnutím nie je spokojný - efektívne využitie jeho procesného práva na napadnutie rozhodnutia súdu odvolaním (§ 355 CSP), t. j. aby mohol odvolanie odôvodniť z hľadiska § 365 ods.1 CSP, lebo ak rozhodnutie neobsahuje žiadne dôvody, resp. obsahuje iba nedostatočné dôvody, v takom prípade strana sporu objektívne nemá ani možnosť posúdiť správnosť, resp. nesprávnosť rozhodnutia (postupu súdu) a teda ani sa kvalifikovane rozhodnúť, ktorým odvolacím dôvodom má odvolanie odôvodniť, aby bol v odvolacom konaní úspešný.

30. Preto, ak je rozhodnutie súdu nepreskúmateľné, lebo neobsahuje žiadne dôvody alebo obsahuje iba nedostatočné dôvody, prichádza do úvahy len zrušenie rozhodnutia a vrátenie veci súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nie je potrebné skúmať existenciu aj prípadných ďalších uplatnených odvolacích dôvodov.

31. Napadnutý rozsudok nezodpovedá požiadavkám vyplývajúcim z § 220 CSP a zásadám súdnej praxe, je nepreskúmateľný a neodôvodnený.

32. Z obsahu spisu vyplýva, že právny zástupca žalovaného na pojednávaní konanom dňa 11.7.2017 vzniesol námietku premlčania, pokiaľ by malo byť plnenie z podanej žaloby bezdôvodným obohatením.

33. Súd prvého stupňa sa vo svojom rozsudku so vznesenou námietkou premlčania vôbec nevysporiadal, keď v odôvodnení dokonca absentuje akákoľvek zmienka o tomto hmotnoprávnom úkone žalovaného. Nedostatok odôvodnenia rozsudku v tejto otázke majúcej význam pre výsledok sporu má za následok, že napadnuté rozhodnutie súdu prvého stupňa nespĺňa požiadavky stanovené § 220 ods. 2 CSP. V prípade, že súd napriek vzneseniu námietky premlčania práva vyhovie žalobnému návrhu, v odôvodnení rozsudku musí dať aj jasnú a zrozumiteľnú odpoveď na nepochybne relevantnú otázku nastolenú takouto obranou, t. j. vysvetliť prečo na takúto námietku neprihliadol. Podľa § 100 ods. 1 tretej vety Občianskeho zákonníka ak sa totiž dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať. Obrana takéhoto druhu si preto zásadne vyžaduje, aby súd, ak k nej neprihliadne, v odôvodnení rozsudku, ktorým žalobnému návrhu vyhovie, skutkovo a právne podal dôvody, pre ktoré tak učinil / vid' rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky NS SR 29.4.2011, 1 M Cdo 14/2009/.

34. Odvolací súd súčasne poukazuje na zákonné ustanovenie § 585 a nasl. Občianskeho zákonníka, keď predmetom urovnania môžu byť niektoré sporné právne vzťahy medzi účastníkmi alebo ich všetky práva a povinnosti. Nie je pritom rozhodujúce, či za sporné alebo pochybné považujú práva alebo povinnosti obaja účastníci alebo iba jeden z nich. Práva medzi nimi sporné a pochybné môžu účastníci odstrániť rôznym spôsobom. Urovaním zaniká doterajší záväzok a zriaďuje sa nový, pričom predpokladom urovnania je spornosť alebo pochybnosť, ktoré majú strany ohľadne záväzku. Urovaním niektorí z účastníkov môže nadobúdať aj práva, ktoré doteraz nemal, jeho právo môže byť modifikované, dlhy sa môžu nahradiť novými dlhmi.

35. Odvolacia námietka žalovaného, že v predmetnej veci nebola zistená existujúca spornosť záväzkov, ktoré sa mali dohodou o urovaní nahradiť, je dôvodná. Súd prvej inštancie nepostupoval v zmysle vyššie citovaného zákonného ustanovenia, keď nevyhodnotil dohodu o urovaní, uzatvorenú medzi stranami sporu poukazom na ust. § 585 Občianskeho zákonníka, neuzavrel, ktoré práva sú medzi účastníkmi dohody o urovaní sporné a pochybné. Rovnako nevyhodnotil, ktorý záväzok zanikol, keď z dohody o urovaní, článok III. vyplýva, že predmetom dohody je upraviť práva a povinnosti strán

pri urovnaní nárokov vyplývajúcich z ústnej zmluvy o pôžičke zo dňa 10.10.2013 a následne uznanej písomným uznaním záväzku zo dňa 30.1.2014.

36. Uvedené posúdenie je právne významné i pri právnom posúdení a následnej aplikácii ust. občianskeho zákonníka pri premlčaní.

37. Z uvedených dôvodov odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie podľa § 389 ods. 1 písm. c) a § 391 ods. 1 CSP.

38. Na základe uvedeného súd prvej inštancie v ďalšom konaní opätovne posúdi nárok uplatnený žalobcom v zmysle vyššie uvedených skutočností a vec správne právne posúdi, najmä, za akým účelom došlo k uzatvoreniu dohody o urovnaní . Vysporiada sa so všetkými tvrdenými skutkovými okolnosťami, vyhodnotí predložené listinné dôkazy a opätovne posúdi vznesenú námietku premlčania. Vyhodnotí všetky námietky, argumenty a dôkazné návrhy účastníkov konania, predovšetkým sa bude zaoberať námietkami žalovaného v písomne podanom odvolaní ako i vo vyjadrení a vo veci opätovne rozhodne. Významné je právne posúdenie podľa bodu 26, 34 a 35 predmetného rozhodnutia.

39. Podľa § 391 ods. 2 CSP je súd prvej inštancie viazaný právnym názorom odvolacieho súdu.

40. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Trenčíne pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP). Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).